

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐๕๗๗

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยกรมการปกครองได้รับข้อหาหรือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนจำนวนมาก รวมถึงประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น อาทิ หมายควม เป็นต้น ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อให้ดำเนินการเรื่องใดๆ แทนผู้มอบอำนาจ ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมักเกิดเหตุในทำนองดังกล่าวค่อนข้างมากและเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นประเด็นให้เกิดการร้องเรียน

กรมการปกครองพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การมอบอำนาจหมายถึงการที่บุคคลหนึ่งซึ่งกฎหมายเรียกว่า **ตัวการ** มอบให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า **ตัวแทน** มีอำนาจทำการแทนในเรื่องที่มอบ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๙๗ และมาตรา ๘๒๐ กำหนดให้ตัวการต้องผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่ตัวแทนกระทำ กล่าวคือ ผู้มอบอำนาจไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการกระทำของผู้รับมอบอำนาจที่กระทำตามที่ได้รับมอบอำนาจ ฉะนั้น การยื่นคำขอหรือคำร้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในเรื่องใดๆ หากบทบัญญัติตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ห้ามการมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรือมิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการด้วยตนเอง และมีใช้เรื่องที่จะต้องดำเนินการเองเฉพาะตัวแล้ว ก็สามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ ส่วนการพิจารณาของผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าจะสามารถดำเนินการตามคำขอหรือคำร้องที่ยื่นเรื่องโดยผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่ อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ผู้รับมอบอำนาจนำมาประกอบการยื่นคำขอหรือคำร้อง ว่าสามารถพิสูจน์สิทธิหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบในเรื่องนั้นๆ กำหนดหรือไม่ และหากพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้ได้ตามคำขอหรือคำร้อง ผู้มีอำนาจย่อมสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมถึงการเรียกสอบบุคคลซึ่งเป็นผู้มอบอำนาจได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือโดยมีสาระสำคัญให้ได้ความว่าผู้มอบอำนาจได้มอบอำนาจให้ผู้ใดดำเนินการแทนในเรื่องใด และต้องยอมรับต่อผลการดำเนินการที่เกิดจากการมอบอำนาจนั้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมในแนวทางเดียวกัน กรณีที่ตัวการซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วควรจะต้องยื่นคำขอหรือคำร้องดำเนินการด้วยตนเอง ได้แก่ การขอดำเนินการที่ต้องตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด เช่น การขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ การขอมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การขอจดทะเบียนสมรส เป็นต้น ซึ่งกรณีดังกล่าวตัวการที่เป็นเจ้าของข้อมูลจะต้องลงชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องบันทึกจัดเก็บเอกสารดังกล่าว

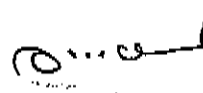
ไว้เป็นทะเบียน...

ไว้เป็นทะเบียนประวัติของผู้นั้นในระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในสถานะบุคคล กรณีเช่นนี้ หากตัวการประสงค์จะมอบอำนาจให้ตัวแทน ควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำขอหรือคำร้องในเรื่องนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล และเมืองพัทยา ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อถือปฏิบัติต่อไป และขอให้ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๔๑-๗๓๑๔-๖